

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CXXXVI. Differentia 7. Secundùm leges sæcularis iudex de quæstione
spirituali incidentur cognoscere potest:

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

CXXXVI.

DIFFERENTIA 7.

Secundum leges secularis iudex de quaestione spirituali incidenter cognoscere potest: l. Quoties, C. de iudiciis, l. Adite praesidem, C. de ord. iudic. Secundum Canones vero, nec directe, nec incidenter de respirituali secularis iudex cognoscere potest, c. Tuam, de ord. cogn. c. Causam, c. Lator. Qui fil. sint leg. Ioann. Bapt. à S. Blas. 68. Galvan. 75. Canif. 14.

I. Legis, Quoties cit. tenor est: Quoties quaestio status honorum disceptationi concurret, nihil prohibet, quod minus apud eum quoque, qui alioqui super causa status cognoscere non possit, disceptatio terminetur. Vbi Gottfredus: Qui de re aliqua principaliter non potest cognoscere, si ea incidenter moveatur, de ea cognoscat. Item iudex principalis quaestionis, iudex est causae emergentis, seu incidentis. Eadem legu, Adite, sententia est, quam citati DD. ad causas spirituales quoque pertinere existimant, cum absque noxa excipere liceat.

II. Glossa quoque in c. Principes 23. q. 5. laicæ potestati nonnulla tribuit, quæ correctione vel minimum commodâ interpretatione indigeant, de quo alibi fortè apertius, ne extra oleâ. Ad præsentem quaestionem melius respondet in c. Tuam, cit. v. Patienter expectes. Sic patet, quod iudex civilis etiam incidenter, & per reconventionem de causa spirituali non potest cognoscere, c. Causam, c. Lator. Qui filii sint legit. Obiecit mox sibi ipsi in c. Lator, v. Non dimittat. Videtur

posse iudex secularis de quaestione natiuitatis cognoscere, l. Quoties, C. de iudic. & l. Adite, C. de ord. iudic. Respondet dicendum, cum ista sit causa meî spiritualis, principaliter pertinere ad ecclesiam. Unde secularis iudex, nec incidenter, nec alio modo potest de ea cognoscere: nec de annexo spirituali, c. Quanto, de iudic. ubi causa patronatus, quia annexa spirituali est, non nisi per iudicem ecclesiasticum tractanda præcipitur.

III. His non obstantibus DD. quorundam probabilis opinio est, in quaestione facti, puta, an Petrus sit spurius, an matrimonium contractum inter Cajum, & Sejam, an Sempronius usuram commiserit, laicum iudicem cognoscere posse, modò, quod spirituale est, non attingat. V. que diximus in summa Iur. Can. part. 3. tit. 1. §. 2. & Farinac. l. 2. Consil. 190. quanquam Zypaus l. 1. de iurid. eccles. c. 5. circ. fin. in rigore contrarium esse tenendum pronunciat.

T 5

CXXXVII. DD.